

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Георги Тупаров,
департамент „Информатика“ на Нов български университет

относно дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен
„доктор“ в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и
информатика“, професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“,
научна специалност „Информатика“

Автор на дисертационния труд: Абдулрахман Ахмед Али Ал-Сабри

Тема на дисертационния труд: „Технологичен модел за мобилно обучение в Република
Йемен“

Със заповед № 1544/03.07.2017 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в качеството си на научен ръководител съм назначен за член на научно жури за защитата на Абдулрахман Ахмед Али Ал-Сабри, редовен докторант по професионално направление „Информатика и компютърни науки“, научна специалност „Информатика“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Становището ми е изготвено въз основа на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Представените документи към процедурата, дисертационният труд и авторефератът отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Н. Рилски“.

Докторантът Абдулрахман Ахмед Али Ал-Сабри е гражданин на Република Йемен. Завършил е Технически университет - София, България специалност „Компютърни системи и технологии“ през 1996 г. Съчетава работата в бизнес среда (НР и собствена фирма) с академични ангажименти в Университета в гр. Сана. През 2013 г. е зачислен в редовна докторантура към катедра „Информатика“. Нестабилната политическа обстановка в Република Йемен затрудни провеждането на експерименталната част на дисертационния труд, поради което периодът на докторантурата бе удължен еднократно с една година.

Дисертационният труд е написан на английски език и е с общ обем от 174 страници, от които 148 страници основен текст и 1 приложение. Основният текст се състои от пет

глави, справка за претенциите за приноси, списък на публикациите на автора и списък на литературните източници. Използваната литература включва 253 източника, почти всички на английски език. Източниците са цитирани коректно в текста на дисертацията. Използвани са актуални литературни източници, което е доказателство, че докторантът добре познава съвременното състояние на проблематиката на дисертационния труд.

Актуалност на проблема

Значимостта на проблема се базира на актуалната ситуация в йеменските университети, където образователният процес е силно повлиян от проблемната обстановка в страната. Провеждането на регулярен учебен процес в университетите е силно затруднено. Поради наличието на широк достъп до мобилни телефони (около 80% от населението на Йемен има достъп до мобилни телефони), мобилното обучение е една от възможностите да се осигури достъп до образователно съдържание с цел компенсиране на почти пълната липса на преподаване „лице в лице“. Същевременно мобилното обучение е предпоставка за осигуряване на достъп до образователни курсове на момичетата в Йемен, на лица със специални образователни потребности и на служители без откъсване от местоработата. В подкрепа на актуалността трябва да се отбележи и липсата на данни относно някакво развитие на мобилното обучение в сферата на висшето образование в Йемен към момента на започване на настоящото изследване.

Цел и задачи на дисертационния труд

Цел на изследването е да създаде модел за мобилно обучение за йеменските университети. Формулирани са следните задачи за да бъде постигната тази цел:

- Анализ на възможностите за мобилно обучение ката цяло и в частност в арабския свят.
- Изучаване на отношението на преподавателите и обучаващите се към мобилното обучение и навлизането му в йеменските университети.
- Анализ на съществуващи модели за мобилно обучение и разработване или адаптиране на такъв за внедряване в системата на висшето образование на Република Йемен.
- Внедряване на модела за мобилно обучение в йеменските университети.
- Анализ на учебното съдържание по отношение на формата на представяне и устройството използвано от крайните потребители.
- Разработване на инструменти за оценяване на отношението и готовност на

преподаватели и обучаващи се за мобилно обучение и за оценяване на практичността на курса.

Приноси в дисертационния труд

Докторантът е представил следните претенции за приноси с научен, научно-приложен и приложен характер, които приемам напълно:

- Разработен е модел за прилагане на система за мобилно обучение в йеменски университети, която е адаптирана така, че да включва инфраструктурни компоненти като „cloud“ система за предоставяне на съдържание, авторски инструменти за създаване на развиване приспособяващ се (responsive) интерфейс на съдържанието, разнообразие от формати на учебното съдържание и оценка на ползваемостта.
- Разработени са инструменти за оценка на отношението на студенти и преподаватели и готовността им за мобилно обучение и оценка на ползваемостта на мобилното обучение.
- Разработени са критерии за оценяване на прилагането на система за управление на ученето и авторски инструменти, като част от системата за мобилно обучение.
- Изследвано е отношението към и готовността за мобилно обучение на студентите в йеменските университети.
- Разработен е курс с различни формати на съдържанието и е проведено пилотно обучение.
- Направена е оценка на ползваемостта на учебното съдържание по отношение на неговия формат спрямо използваното за достъп устройство.

Достоверност на получените резултати

Като научен ръководител мога да потвърдя, че въпреки трудностите, които бяха срещнати, всички анкети и експерименти на терен бяха проведени напълно, макар и с известни закъснения. Резултатите от началното и финалното проучване са представени в публикации на престижни научни конференции в чужбина.

Публикации, които отразяват дисертационния труд

По дисертацията са направени 3 публикации. Две от тях са включени в сборниците на престижни научни конференции, които се индексират в Scopus и Web of Science. Третата е представена на международна конференция, проведена в България. Смятам, че тези публикации за напълно достатъчни по отношение на изискванията за

публикационна активност.

Критични бележки и препоръки

Препоръчвам на докторанта да се насочи към публикации в научни списания.

Автореферат

Авторефератът е от 36 страници. Изготвен е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и ПЗРАСРБ. Като съдържание точно и пълно отразява съдържанието и резултатите от дисертационния труд.

Заключение

Представените за рецензиране дисертационен труд, автореферат и публикации отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и ПЗРАСРБ. Оценката ми за тях е **положителна**.

Постигнатите научни и приложни резултати ми дават основание да **препоръчам** на уважаемото научно жури да присъди на Абдулрахман Ахмед Али Ал-Сабри образователната и научна степен ДОКТОР в областта на висше образование 4 Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.6 Информатика и компютърни науки.

30.09.2017

Изготвил становището:

доц. д-р Георги Тупаров